

ZÁŘÍ 2019

ČÍSLO 8

ROČNÍK XVII

Plzeňský kraj

www.plzensky-kraj.cz

**Míša
Leicht**

**Díky roku 1989
jsem si splnil
všechny sny**

2 » Obsah

3	Úvodník hejtmana Vesnicí roku je Pačejov Devět nových Regionálních potravin Dožínky Plzeňského kraje
4	Nové vlaky, cyklostezky a údržba silnic
5	Olbramov a Nabarvené ptáče Rodinná dílnička Articles Stane se Veselská víla královnou?
6	Vyměňte si kotel s podporou kraje Výstava představila svět zemědělců
7	Léto voňelo a chutnalo barokně
8	Škoda nejen lásky Hledat krásná slova je lepší než zabíjet a vraždit
9	Jdeme na ITEP 2019 Josephu Haydnovi ke cti a slávě
10	Rozhovor s Míšou Leichtem
12	Nový ročník technických soutěží Sportovní talent AIS
13	Tichá křídla 2019 Univerzita třetího věku ZČU Nová hala odborného výcviku pro žáky stavebních oborů
14	Domažlická nemocnice získala prestižní certifikát kvality
15	Projekt fúze nemocnic Plzeňského kraje se odkládá Dvakrát stoleté narozeniny
16	Hyde park
18	Změny IDP od 1. ledna 2020 Zpoplatnění silnic I. třídy

Plzeňský kraj

Vydává:

Plzeňský kraj

Náklad:

283 938 kusů

Redakční rada:

Miroslav Anton, Světlana Budková,
Václav Cinádr, Markéta Čekanová,
Jana Filípková, Ivo Grüner,
Jiří Leščinský, Michal Marek,
Alena Marešová, Jindra Radová,
Aneta Vaňousová,
Eva Šafránková, Jan Šašek,
Václav Štekl, René Zeithaml
Grafická úprava – NAVA s.r.o.
E-mail: redakce@plzensky-kraj.cz
Registrováno pod číslem:
MK ČR E 14873
Distribuce výtisků zdarma
Neoznačené články jsou
redakčními materiály
Foto na titulní straně:
Josef Adlt

Světový den záchrany života

Cílem celosvětové kampaně je zvýšit povědomí o potřebě výuky KPR, zejména u dětí na základních školách.

Při této příležitosti si Vás dovolueme co nejrdečněji pozvat na osvětovou akci s podnázvem:
„Restart a Heart day – All Citizens of the World can save a life!“

10. října 2019

Místo konání: ředitelství Zdravotnické záchranné služby Plzeňského kraje, p.o.
(výuková místnost, 1. patro, Klatovská tř. 2960/200i, Plzeň)

Časový harmonogram: 9.00-14.00 – vyhrazeno pro objednané základní školy
14.00-16.00 – vyhrazeno pro širokou laickou veřejnost

Přijďte si prověřit svou znalost laické resuscitace. Vždyť i Vaše ruce mohou zachránit život Vašich blízkých!
Pod vedením zkušených lektorů ZZS PK si Vy i Vaše děti vyzkoušíte nejen samotnou nepřímou srdeční masáž, ale také aktivaci tísňové linky. Na závěr si můžete prohlédnout prostory výjezdové základny Bory a vozidla ZZS PK.

Pořadatelem je Vzdělávací a výcvikové středisko ZZS PK ve spolupráci s KÚPK a ČRR.

Západočeské muzeum v Plzni, p. o.
pořádá v rámci 30. výročí události roku 1989 výstavu

LISTOPAD 1989 V PLZNI
aneb Na podzim padá listí a komunisti
Západočeské muzeum v Plzni, Kopeckého sady 2
18. 10. 2019 - 12. 1. 2020

Otevírací doba: úterý - neděle 10 - 18 hodin / www.zcm.cz

Skončily prázdniny a studenti se vrátili do lavic. Náš kraj dlouhodobě podporuje technické a řemeslné obory. Investujeme stovky milionů korun do modernizace škol a učilišť, podporujeme Techmania Science Center a řadu motivačních akcí. A vyplácí se to. Pomalu a jistě navyšujeme počty strojařů. Rezervy ale máme ve stavebnictví. Jsem proto velmi pyšný na novinku, kterou má Střední odborné učiliště stavební v Plzni pro truhláře, instalatéry, malíře a lakýrníky: novou halu s moderně vybavenými dílnami. Stavba byla 40 milionů dotována z peněz EU, zbývajících 5 milionů doplatil kraj.

Prohlídka nové haly mě vrátila do mých čtrnácti let. Táta mě přivezl na učiliště, kde jsme si prohlédli dílny, školu a internát. Já i táta jsme byli spokojeni. Máma prohrála, místo gymnázia jsem šel na učební obor s maturitou. Ve Škodovce jsem pak byl 35 let. Začal jsem jako horizontkář a skončil jako generální ředitel. To by tehdy tátu ani ve snu nenapadlo.

Jsem přesvědčen, že právě takovéto investice jsou tou správnou cestou, jak stavební obory zatraktivnit, jak vysvětlit žákům, že umět řemeslo je správná cesta. Těším se, že takové projekty budou častější a o technické obory bude takový zájem, jaký mají netechnické střední školy.

Josef Bernard
hejtman Plzeňského kraje

Vesnicí roku je Pačejov

Vítězem krajského kola jubilejního 25. ročníku soutěže Vesnice roku 2019 pro Plzeňský kraj se stala obec Pačejov na Klatovsku. Modrou stuhu za společenský život obdržela Tlučná, bílou za činnost mládeže Kařez, zelenou stuhu za péči o zeleň má Staré Sedli-

tě a oranžovou za spolupráci obce a zemědělského subjektu se může pochlubit Cekov. Cenu hejtmána Plzeňského kraje si ze soutěže odnesly Příchovice a Cenu Rady Plzeňského kraje získaly Křenovy.

„Na Pačejově nejvíc obdivuji, jaký má společenský a ko-

munitní život. Jsou zde aktivní hasičské spolky, místní skupina Junáků, včelaři a nezapomenutelné soubory Švitorka a Šikbaby. Gratuluji všem z Pačejova, jste příkladem pro další obce našeho kraje,“ řekl při předávání ocenění hejtman Josef Bernard.

Devět nových Regionálních potravin

Devět produktů nese nově označení Regionální potravina. Ocenění letos získal farmářský bok z Čečkovic, Procházkova výpečková pomazánka, kozí sýr Valentýn, BIO jogurtové koží mléko, svatební koláček tvarohový, MúsLenky s jablky, sirup rakytníkový s malinou,

hruška s medem a šnečí jatýrka. O prestižní značku, která je synonymem kvality a poctivosti místních výrobců, se v kraji ucházelo v devíti kategoriích celkem 106 produktů od 38 výrobců. Největší zájem byl o kategorii Pekařské výrobky včetně těstovin.

Dožínky Plzeňského kraje

Z polí je sklizeno, hospodářský rok je ve své další fázi. Tuto zprávu předali už podeváté ženci svému hospodáři -

hejtmanovi Plzeňského kraje. Krajské dožínky se letos odehrály na Farmě Moulisových v Milínově a jejich součástí

byly i farmářské trhy, výstava zemědělské techniky a drobného zvířectva a samozřejmě i tradiční dožínkový průvod.

Nové vlaky, cyklostezky a údržba silnic

Krajská samospráva se kromě jiného zabývá v současné době stanovením podmínek pro smlouvy se stávajícími drážními dopravci. Ke konci letošního roku končí platnost smluv s dosavadními dopravci a je třeba stanovit nové podmínky na 2-3 roky. „Samozřejmě se budeme snažit, aby se ceny pohybovaly v co nejnižší výši, ale počítáme se zohledněním inflace, vyšších cen energií a vyšší mezd,“ uvádí náměstek hejtmána pro oblast dopravy Pavel Čížek. „Během této doby vysoutěžíme nové smlouvy. Přihlásit se mohou dosavadní i noví dopravci.“

S jakými změnami Plzeňský kraj počítá v nejbližších letech?

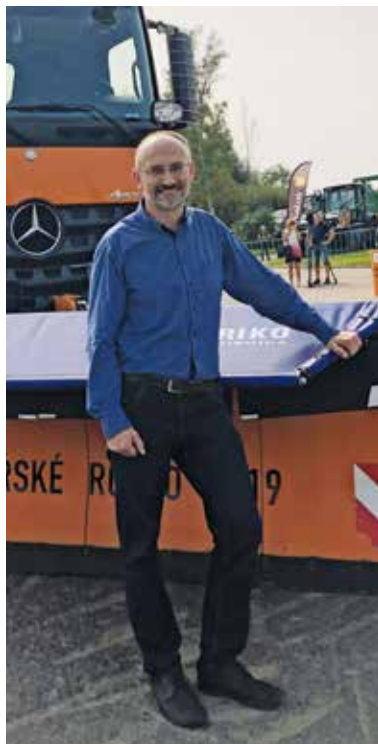
Od nového jízdního řádu v roce 2021 budou jezdit nové soupravy osobních vlaků z Klatov do Berouna a také na trati Plzeň-Karlovy Vary. Na provoz lokálních tratí typu Rokycany-Nezvěstice, Pňovany-Bezručice a na další právě vyhlášíme soutěž. Dopravce, který zvítězí, nebude muset nasazovat nové vozy, ale musí zajistit jejich moderní vybavení a interiér. Nové jednotky musí být například nízkopodlažní, klimatizované a musí zvládnout přepravu jízdních kol a kočárků. V tomto případě jsme posunuli termín zahájení o rok, aby měl vítěz soutěže čas se porozhlédnout po Evropě a soupravy připravit.

Předpokládáte, že o soutěž na provoz na lokálních tratích bude zájem?

Myslím si, že ano. Kraj dopravci hradí pevně stanovenou cenu za kilometr, bez ohledu na to, kolik bude ve vlaku cestujících. Jízdné se naopak odvádí kraji. Kontrakt je na deset let, takže to není zanedbatelná zakázka. Navíc jsme se s pomocí ČVUT snažili vytipovat tratě, které tvoří určité logické celky.

Plzeňský kraj se v posledních letech zaměřil ve větší míře na podporu rozvoje cyklostezek. Co je v tomto ohledu nového?

Je pravda, že ještě před takovými čtyřmi pěti lety kraj

neposkytoval obcím systematickou podporu na výstavbu cyklostezek. Obce tedy až na výjimky moc připravené na jejich výstavbu nebyly. To se díky našim dotacím změnilo a v současné době běží řada projektů. My momentálně pracujeme na celkové koncepci cyklostezek v Plzeňském kraji. Hlavní prioritou jsou mezinárodní cyklotrasy CT3 z Plzně do Regensburgu a CT37 do Tillischanzu. V letošním roce se budují úseky například v okolí Stodu, Staňkova a u Dobřiva. Velký kus práce je vidět i na cyklostezce z Plzně do Brd. Tam

trochu narážíme na problémy s lávkami přes Úslavu v oblasti Štáhlav a Starého Plzně. Ale kromě těch větších projektů poskytujeme dotace i na menší úseky, například do Vejprnic. Zkrátka se dá říci, že tam, kde obce mají zájem a cyklostezky či cyklotrasy chtějí vybudovat, kraj je podpoří.

A jak je na tom podle vás kraj v oblasti oprav silnic II. a III. třídy?

Myslím, že veřejnost už zaznamenala, že do oprav silnic, které má kraj ve správě, investujeme oproti minulým rokům zdaleka nejvíce. Ale pořád přetrvává liknavý postoj státu, který není ochoten přistoupit na systémovější přístup k dotacím na opravu. Vypadá to, že i příští rok se dozvíme až někdy na jaře, jakou částku dostaneme ze Státního fondu dopravní infrastruktury. Takový nesystémový přístup nám samozřejmě komplikuje situaci a naši silničáři ze SÚSPK se musí přizpůsobovat. Mnohem více prostředků kraj dává přímo ze svého rozpočtu. V letošním roce je to 630 mil. Kč a k tomu další prostředky na opravy z rozpočtu SÚSPK. Co se týká příspěvku ze SFDI v letošním roce, SÚSPK čerpá 180 milionů korun. Stavby jsme vybrali rovnoměrně tak, aby v každém okrese byla z těchto prostředků opravena jedna silnice.

MILION PRO DOBROVOLNÉ HASIČE

Jeden milion korun na pořízení nové cisternové automobilové stříkačky obdrží Sušice pro jednotku dobrovolných hasičů ve Volšovech. Jedná se o individuální dotaci z rozpočtu, kterou schválilo Zastupitelstvo Plzeňského kraje.

KRAJ PODPOŘÍ BÁSNĚ I POHÁDKY

Rada odsouhlasila rozdělení částky 735 tisíc korun určených na podporu literární tvorby a publikační činnosti mezi 16 žadatelů. Mezi podpořené publikace patří například sbírka básní Lucie Petráňové, publikace Hany Moravcové připomínající třicet let od sametové revoluce nebo pohádková kniha od Zuzany Řebíkové.

VÍC NEŽ 18,5 MILIONU PRO CYKLOSTEZKY

V Domažlicích vznikne stezka pro pěší a cyklisty podél hřbitova, Veprnice plánují postavit cyklostezku do Plzně, Žákava postaví dílčí úsek cyklostezky na trase Plzeň – Brdy, Dobřív opraví část dálkové cyklotrasy CT3 a lávku přes potok v úseku Dobřív – Skořický potok, Staňkov plánuje vybudovat dílčí úsek dálkové cyklotrasy CT3 Křenovy – Vránov a SŽDC chce zbudovat nový přejezd pro cyklisty přes železniční trať u obce Babylon – to vše díky dotaci od kraje. Ten mezi tyto projekty rozdělí více než 18,5 milionu korun.

Olbramov a Nabarvené ptáče

Putujte Plzeňským krajem po stopách filmařů. Regionální filmová kancelář Plzeňského kraje připravila výběr několika lokalit, kde vznikala audiovizuální díla. V souvislosti s chystanou premiérou filmu Václava Marhoulu Nabarvené ptáče jako první tip na výlet za filmovou tematikou představuje Olbramov nedaleko Plané.

Snímek Nabarvené ptáče jde do kin od 12. září a je napjatě očekáván. Jeho kvalitu dokládá i fakt, že byl ještě před svou premiérou zařazen do hlavní soutěže na filmovém festivalu v Benátkách. Na vývoji filmu pracoval Václav Marhoule více než deset let a sám uznává, že je možné, že lidé budou odcházet z kina nebo se během projekce zhroutí. Film totiž není lhostejný k příběhům druhé světové války, je o lásce, naději a potřebě citu v tehdejších hrůzných dobách. Sleduje příběh osamělého chlapce bloudícího Evropou, který prožívá krutosti mučení, týrání a znásilňování.

V černobílém snímku, do kterého režisér obsadil celosvětově známá herecká jména, jakými jsou Stellan Skarsgård, Udo Kier nebo Harvey Keitel, se mluví pouze devět minut, ovšem jeho výsledná délka je

Stellan Skarsgård

téměř tři hodiny. Výroba filmu Nabarvené ptáče stála 175 milionů, přičemž Plzeňský kraj na jeho vznik v loňském roce přispěl jedním milionem.

Pro film byly zvoleny zapomenuté odlehlé lokace na Slovensku a v Polsku, ovšem do hledáčku filmařů se díky svému historickému profilu a krajinnému rázu dostala i obec Olbramov u Plané. Krajina kolem obce byla svědkem řady histo-

rických událostí, dodnes však zůstala nenarušená a zachovala si svůj specifický charakter. Nejsilnější stopou je její sudetská historie. Například kousek od obce se nachází někdejší statky vsi Horní Víška. Kdysi zde stálo devět statků a místo má dodnes výrazného genia loci. Samotná obec se může jako jedna z mála pochlubit dobrou hospodou a vyhlášenou soudržností místních obyvatel. V říjnu se zde například koná pravidelný Vendelínský divadelní jarmark. K tématu sudetské historie kraje odkazuje i kniha Místa v srdci / Herzensorte, která je netradiční knižní vzpomínkou místních usedlíků a přistěhovalců nad sudetskou historií kraje. K zakoupení je například ve Venkovském domě Plzeňského kraje v DEPO2015.

Foto: Jakub Čech

Stane se Veselská víla královnou?

Posvátná sto šedesát let stará borovice ze zámeckého parku ve Veselí nad Úhlavou je ve finále soutěže Strom roku. Pětiramenná borovice roste u vchodu do zámeckého parku a za její neobvyklý tvar může podle pověsti víla Dryáda z Čertova jezera na Šumavě, která byla vtělena do jejího kmene.

V jezeře se prý tehdy topil mládenec, který přecenil své síly. Spatřila ho spanilá víla a zachránila ho. Nedbala kvílení větru, mocného vzdouvání vln a divokého tance statných borovic a buků. Co chvíli vyšlehl blesk následován burácivým rachotem znásobeným ozvěnou na Jezerní stěně. Střídavě udeřil do vln Čertova jezera nebo do korun stromů.

Dryáda vrátila jinochovi vědomí a dopřála mu, aby ji spatřil v odhalené kráse. Potom zmizela v lese. Za neposlušnost ji ovšem bohové vypudili z Čertova jezera a vtělili ji do staré borovice rostoucí u vchodu do zámeckého parku.

Zachráněný mládenec, spoután čarou mocí víly a okouzlen její krásou, spěchal lučinami při řece Úhlavě stále dál a dál. Došel až na rozcestí ke starému mlýnu za papírnou. Víceramennou borovici ve Veselí měl už na dohled. Z temné oblohy však vyšlehl blesk a zasáhl ho. Zahynul tam z vůle mstících se bohů.

Rodinná dílnička Articles

Articles neznamená jen zboží nebo snad novinové články. Je to také značka bytových doplňků, které vyrábí rodinná firma v Plzeňském kraji. Ze dřeva či textilu, z materiálů výhradně české produkce, je vyrábějí Pavla a Miroslava Pešulovy z Pernarce. Miroslava tvoří produkty ze dřeva v podobě broží, knoflíků, prkének, rozličných stoján-

ků a svícňů nebo i věšáků. Její dcera Pavla vystudovala oděvní průmyslovou školu a zhruba před šesti lety začala doplňovat dílničku své matky o textilní výrobky. Mezi jejich nejprodávanější zboží se řadí polštářky pro děti ve tvaru zvířátek, srdíčka plněná sušenou levandulí, která jsou ideálním voňavým doplňkem do vašich skříní, dále

tašky, zástěry i pro nejmenší kuchtíky nebo chňapky a dětské bavlněné kapsáře. Doplňky Articles najdete ve Venkovském domě Plzeňského kraje v areálu DEPO2015. O dalším programu a produktech nabízených v obchodě se můžete pravidelně informovat i na webové stránce či Facebooku Venkovský dům Plzeňského kraje.

Vyměňte si kotel s podporou kraje

V červnu schválila Rada Plzeňského kraje vyhlášení výzvy k podávání žádostí o poskytnutí dotace z dotačního titulu Pořízení ekologického vytápění v domácnostech III. Žádosti se začnou přijímat 1. října.

„Žádosti mohou majitelé rodinných domů podávat od 1. října 2019 do 30. září 2020 nebo do vyčerpání alokace výzvy. Žadatelé mohou získat dotaci na výměnu stávajícího kotle na pevná paliva s ručním přikládáním maximálně ve výši 127 500 Kč,“ říká Radka Trylčová, krajská radní pro oblast životního prostředí a zemědělství.

Výzva je určena fyzickým osobám, vlastníkům rodinných domů na území Plzeňského kraje. Podmínkou dotace je výměna stávajícího kotle na pevná paliva s ručním přikládáním za nový ekologický zdroj. Příjem žádostí bude probíhat opět elektronicky, a to prostřednic-

tvím aplikace eDotace (<https://dotace.plzensky-kraj.cz/verejnost>).

„Žadatel získá pořadové číslo a do deseti pracovních dnů od podání musí doložit na krajský úřad písemné přílohy: formulář žádosti o poskytnutí dotace, fotodokumentaci stávajícího kotle napojeného na otopnou soustavu a komínové těleso, doklad o kontrole technického stavu a provozu stávajícího kotle na pevná paliva s ručním přikládáním o jmenovitém příkonu 10-300 kW, doklad o konkrétním typu budoucího realizovaného zdroje s označením SVT kódu, (cenovou nabídku, objednávku, smlouvu o dílo a po-

dobně), kopii úplné smlouvy o zřízení běžného účtu žadatele nebo písemné potvrzení peněžního ústavu o vedení běžného účtu,“ popisuje Radka Trylčová celý proces podávání žádostí.

Podporu na výměnu zdroje tepla je možno poskytnout pouze v případě, kdy je stávající rodinný dům vytápěn převážně kotlem na pevná paliva a nesplňuje třídu 3, 4 nebo 5 dle ČSN EN 303-5. Jako nový zdroj vytápění si žadatelé mohou vybrat z velkého množství podporovaných zdrojů uvedených v Seznamu registrovaných výrobků. Podporována jsou tepelná čerpadla, kotle pouze na biomasu či plynové kondenzační kotle.

KAMERY V DALŠÍCH OBCÍCH

Šest obcí dostane od kraje dotaci na pořízení kamerových bodů, které budou propojeny se stávající kamerovou sítí Klidné příhraničí. Nově tak budou kamery v Němčovicích, Bdeněvsí, Nevřeni, Spáleném Poříčí, Žákavě a v Plzni na Doubravce. Kamerové body se skládají ze zařízení pro měření rychlosti, zobrazovače rychlosti, informačního panelu, kamery, počítačové jednotky a případně dalších doplňků. Přidělení dotací schválili zastupitelé.

PRO LEPŠÍ DOSTUPNOST LÉKAŘŮ

Více než milionem korun podpoří kraj dostupnost primární ambulanci zdravotní péče ve venkovských regionech. Podporu získal Pačejov, Mladý Smolivec, Břasy, Kasejovice, Hrádek a Bělá nad Radbuzou. Obce mají v plánu například opravit sociální zařízení, vybavit a modernizovat ordinace, opravit zubní ordinaci nebo pořídit ultrazvukový přístroj.

Výstava představila svět zemědělců

Už potřiačtyřicáté se mohli lidé na Hadačce na severním Plzeňsku seznámit se zemědělskými plodinami. Zdejší zemědělská výstava vznikla na původním projektu Polního kázání, při němž se účastníci seznamovali s odrůdami pěstovaných, především ozimých pšenic. Letos jich bylo zhruba dvacetkrát víc než v počátcích akce. Výstavy se zúčastnilo 122 firem prezentujících nejen plodiny, ale i zemědělskou techniku. To vše přilákalo více než tři tisícovky návštěvníků.

Víte, že...

...sportovci z Akademie individuálních sportů Plzeňského kraje přivezli za první pololetí letošního roku 70 medailí z mistrovství ČR a 9 medailí z mistrovství Evropy a světa? Akademie funguje druhým rokem a tvoří ji 52 nadaných sportovců v 16 sportech, 32 osobních trenérů, 24 kondičních specialistů, 23 fyzioterapeutů a masérů.

Léto vonělo a chutnalo barokně

Prohlídky krásných objektů, ohňostroje, jídlo, móda i květiny – to vše nabídl letošní ročník Letního barokního festivalu.

Festival opět přinesl program pro všechny generace a letos se do něj nově zapojil dvůr Gigant ze Záluží u Stoda, blovic-ké Muzeum jižního Plzeňska a chotěšovský klášter.

Neobvyklou nabídku přichystalo Centrum stavitelského dědictví v Plasích, kde i přes nepříznivé počasí proběhla kočárová slavnost. Během ní byl rozložen a sestaven dvorní kočár, zapřaženo čtyřspřeží a program doplnila ukázka nočního výcviku hulánů. Dvůr Gigant zase nabídl barokní mysliveckou hostinu, šermířské souboje a ležení Mansfeldových vojsk. Muzeum jižního Plzeňska připravilo kostýmované komentované prohlídky a interaktivní hru pro děti Stopujeme baroko, virtuální prezentaci barokní podoby zámku nebo slavnostní přivítání hraběnky Valburgy Josefy ze

Šternberka a jejího doprovodu na zámku Hradiště.

Dva tisíce návštěvníků zamířily na manětínský zámek, který letos pozval na barokní den z pohledu služebnictva. Celý program byl připraven především pro rodiny s dětmi, které si zde v zajímavé hře mohly potěškat barokní nosítka, vyválet nudle v zámecké kuchyni, sochat, ale také prát prádlo v neckách nebo zapisovat do zámecké kroniky.

Velkému zájmu se těšila i barokní slavnost na Zámku Hrádek s ukázkou sokolnictví na koni a přednáškami na téma Barokní zátiší či Život šlechtičen v době baroka.

Tradičním partnerem barokního festivalu byl česko-bavorský projekt Barokní region Čechy Bavorsko – Barockregion Bayern Böhmen a DEPO2015.

Tipy na akce

18

18. září, Letiny

Joseph Haydn a Antonín Kraft, učitel a žák
Koncert Dominiky Weiss Hoškové a Jiřího Hoška.

20

20.–21. září, Plzeň

Svět knihy

Knižní veletrh s bohatým programem.

27

27. září, Nebílový

Concerti da Napoli

Koncert souboru Concerto aventino v zámeckých interiérech.

28

28.–29. září, Plzeň

Víkend otevřených ateliérů

Nahlédněte umělcům pod pokličku.

2

2. října, Kralovice

Jakub Smolík s kapelou

Koncert v Kulturním domě.

6

6. října, Plzeň

Hrajeme pro všechny

V KD JAS se představí skupina CITY BAND Romana Audese.

9

9. října, Plzeň

Bach Meets Jazz

Netradiční koncert Jazzu bez hranic v kostele na Chodském náměstí.

11

11. a 12. října, Sušice

Sušický dětský sbor slaví

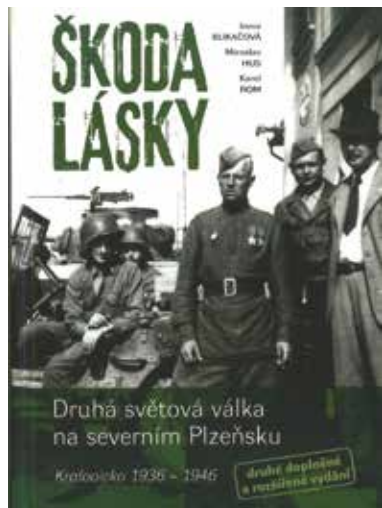
Koncert a ples k 50. výročí pěveckého sboru.

Křížem krážem za poznáním

Možná jste na svých prázdninových toulkách po okolí Plzně nově zaznamenali zajímavé umělecky vykované stojany s infocedulemi. Jedná se o cíle stopovací hry s názvem „MASkou křížem krážem“, která zábavnou formou provádí hráče Nýřanskem a Stodskem. Po úspěšném vyluštění všech šifer je čeká sladká odměna od některého z producentů prezentovaných ve Venkovském domě Plzeňského kraje. Hra vznikla za finanční podpory Plzeňského kraje a originální ručně kované stojany pochází z dílny uměleckého kováře Jiřího Brože z Kvíčovic. Pravidla hry jsou velice jednoduchá: zaregistrujte se na webu www.stopovacka.cz, kde hned obdržíte první šifru. Ta vás odkáže na další místo s kovaným stojanem s infocedulí. A dál už budete postupovat podle pokynů.

Škoda nejen lásky

Plzeňský kraj podpořil druhé vydání knihy Ireny Bukačové, Miroslava Huse a Karla Roma Škoda lásky s podtitulem Druhá světová válka na severním Plzeňsku. Kralovicko 1936-1946.

Kniha přináší na základě studia bohatého archivního materiálu ucelený pohled na dění na severním Plzeňsku v období konce I. republiky, situaci po Mnichovu, německou okupaci, protektorát, ale také pová-

lečnou situaci včetně odsunu Němců. Nevynechává ani všední život, osudy obcí, které připadly do Sudet, vznik a vývoj tzv. Vládního vojska, ale také pochody vězňů či téma uprchlíků z východní Evropy – tzv.

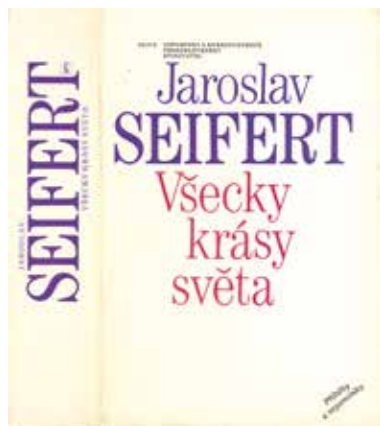
národní hosty. Zmapovány jsou v ní i květnové dny roku 1945 a osvobození americkou a sovětskou armádou a jejich setkání na různých místech.

Velmi cennou součástí knihy jsou přílohy. Obsahují hodnotní označení německých, amerických i sovětských jednotek včetně československé armády, medailonky letců RAF, kteří pocházeli ze severního Plzeňska, ale také oběti holocaustu, soupisy dalších obětí války včetně zemřelých při transportech smrti a obětí cizích národů. Kniha je doplněna řadou neznámých a unikátních fotografií a dobových dokumentů a je cenným příspěvkem k dějinám let 1938-1945.

Hledat krásná slova je lepší než zabíjet a vraždit

...napsal ve své básni A sbohem Jaroslav Seifert. Slova tohoto jediného českého nositele Nobelovy ceny za literaturu má ve svém názvu výstava věnovaná samizdatu, exilu a cenzuře, kterou můžete v září a říjnu vidět ve Studijní a vědecké knihovně v Plzni. Výstavu tvoří část sbírky, kterou knihovna získala od Miroslava Svobody. Nechybí ani ukázky samizdatu ze západu Čech.

Výstava představuje průřez produkcí hlavních exilových nakladatelství od první světové války do roku 1989. Těžiště leží v produkci po roce 1968. K vidění jsou knihy z nakladatelství Sixty-Eight Publishers v Torontu manželů Škvoreckých, Index v Kolíně nad Rýnem, Národní

politika v Mnichově, Konfrontace v Zurychu nebo Rozmluvy Alexandra Tomského v Londýně.

Seznámíte se tu také s osudy knihy Miroslava Švandrlíka Černí baroni. První díl stačil Švandrlík vydat v roce 1969 v nakladatelství Vysočina. Podruhé vy-

šla znovu ve Švýcarsku v polovině 70. let v nakladatelství Konfrontace spolu s druhým dílem. Nakladatelství následně vydalo i třetí díl, který ovšem Švandrlík nikdy nenapsal. Knihu vydal znovu v roce 1988 Alexander Tomský v Londýně. Svobodně vyšla v Československu až v roce 1990. Vystavena jsou všechna zmíněná vydání z let 1969 – 1990. A doprovází je fotografie skutečného „majora Terazkyho“.

Další vystavenou knihou s osudem je Škutinaova kniha Tak už jsem tady s tím vápnem, pane Werichu. Vedle sebe tu je první vydání ze Švýcarska v roce 1980, samizdatový opis a první legální vydání v Československu v roce 1990.

Třetí část výstavy tvoří cenzura jako nástroj demokratického i totalitního režimu. Na pěti panelech je na konkrétních příkladech ukázán stručný vývoj cenzury a návštěvník uvidí, jak cenzura postihla i vzpomínky Jaroslava Seiferta Všecky krásy světa: pasáž z necenzurovaného vydání v nakladatelství Sixty-Eight Publishers v Torontu a pasáž v cenzurované verzi, která vyšla v nakladatelství Československý spisovatel v roce 1982.

K výstavě, která končí 27. října, proběhne v hlavní budově knihovny k tématu cenzury 25. září jednodenní konference. V jejím programu zazní mj. příspěvky o rozmnožování a distribuci samizdatu.

Jdeme na ITEP 2019

Předposlední zářijový víkend se otevřou brány 15. ročníku veletrhu cestovního ruchu Plzeňského kraje ITEP 2019. Plzeňský kraj srdečně zve všechny ve dnech od 19.–21. září do nových prostor TJ Lokomotiva v Plzni, kde se ITEP uskuteční a představí návštěvníkům v nové kompaktně řešené koncepci a přitažlivém designu. Na novinky se mohou návštěvníci těšit i v doprovodném programu. Zejména děti si užijí širokou škálu zábavy po celé tři dny veletrhu během pohybových aktivit, interaktivního rozptýlení, divadla, tvoření v dílničkách... Turistické novinky a informace z tuzemska i zahraničí nabídnou informační centra, města a obce, muzea, turistické cíle a vystavovatelé z různých koutů světa. Mezi zahraničními hosty budou např. zástupci regionu Banát z oblasti Župa Timiș a s nimi tradiční řemeslníci a pokrmy. Mezi novými vystavovateli je i Státní muzeum porcelánu v Hohenbergu, které je největším evropským muzeem tohoto zaměření. V určených časech se budou konat autogramiády a Křeslo pro hosta, kde usednou a vyprávět veselé historky ze života budou známé osobnosti, herci a sportovci. Jedním z hostů bude herečka Aneta Krejčíková, Lukáš Socha a Tomáš Vaňourek – Zik-

mund100, Martin Macík, profesionální závodník, který v Rallye Dakar 2019 zajel neuvěřitelný 3. nejrychlejší čas na poli kamionů. Cestovatelské přednášky z cest upoutají v pořadu Letem světem, jejichž prostřednictvím zavítáme nejen do Karibiku. Na veletrhu se naplní chuťové pohárky labužníkům při degustacích jídla, českého a bavorského piva. Milovníci vína si vyberou z nabídky českých, moravských a rakouských vín. Nebudou chybět typicky české zabijačkové hody přímo od řezníka. Veškeré chuťové smysly rozvášní Zmrzlinářství Kolombina, které získalo již dvě ocenění od Regionální potraviny. Hvězdárna v Rokycanech a v Plzni představí výstavu k 50. výročí od přistání člověka na Měsíci. Historické ohlednutí nabídne i expozice

Muzea řemesel a techniky z Kolovče s kompletně vybaveným kadeřnickým salonem z 30. let 20. století. V Zahradě u malíře plné zeleně a vůní bylin si každý vyzkouší vytvořit vlastní sušený čaj. Místy téměř nedotčená příroda, nádherné až ohlušující ticho, vůně lesa a sluncem zalitý den. Ano, i to je možné zažít během putování na pěších dálkových turistických trasách Zlaté stezky. Obrazně se po nich projít a hrát o skvělé ceny a nové podrobné turistické mapy bude možné v rámci zábavné soutěže „Putujte lehce po Zlaté stezce“. Během dnů veletrhu ITEP se uskuteční zážitkové jízdy historickým autobusem, které budou vyjíždět přímo od výstaviště. Kaolin je hlavním tématem komentované trasy, jejímž vrcholným zakončením je v Nevřeni nově otevřený a jediný přístupný podzemní kaolinový důl v České republice. Podrobné informace k připravovaným jízdám naleznete na www.turisturaj.cz. Vstupenky v předprodeji je možné zakoupit na www.plzenskavstupenka.cz. Posílejte nám své příběhy a fotografie z dovolené z dob před sametovou revolucí na FB profil Plzeňského kraje www.facebook.com/turisturaj. Nejpoutavější příběhy rádi přečteme a vybrané fotografie uveřejníme na ITEPu. Přijďte si ITEP užít s námi!

Josephu Haydnovi ke cti a slávě

Haydnovy hudební slavnosti se letos nesou ve znamení 210. výročí skladatelova úmrtí.

Pořadatelé proto složili program, který je pestřejší a vedle Haydnova díla nabídne i skladby jak barokních a klasicistních velikánů, tak jejich téměř zapomenutých kolegů.

Žánrově je festival, který se koná od 13. do 29. září, rozkročen mezi barokní a klasicistní hudbou. „Vystupující hudební soubory zavedou posluchače do aristokratických salónů a na kůry venkovských kostelů, ale smlsne si i pod košatým dubem na lidové notě z pohanských dob pramenících popěvků,“ zve ředitel festivalu Milan Fiala.

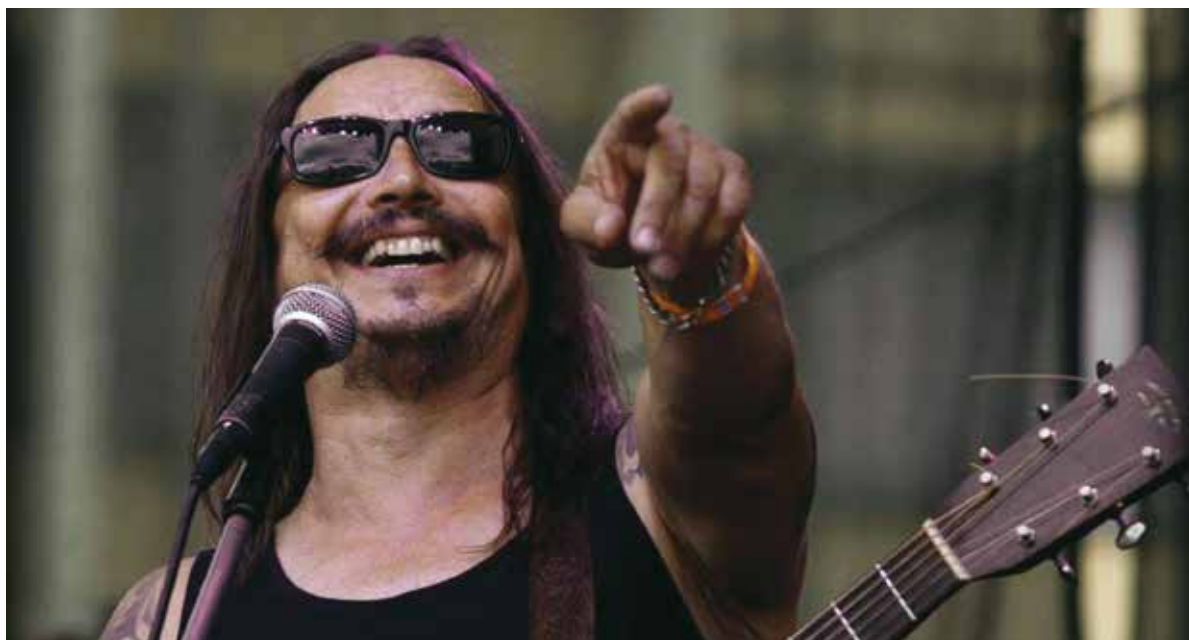
Koncerty Haydnových hudebních slavností se letos odehrají na třinácti místech regionu: v Dolní Lukavici, na Vícově, v Lužanech, v Dobřanech, v zámku Hradiště v Blovicích, na Kozlu, v Nebílovech, v klášteře v Chotěšově, v Příchovicích a v kostelích sv. Prokopa v Letinech, v Nezdicích u Přeštic a ve Štěnovicích. Závěrečný koncert zazní v plzeňském Domě hudby.

Limitovaná edice pamětní ražby

Přijďte si na ITEP pro jedinečnou ražbu limitované edice pamětní mince k 30. výročí pádu komunistického režimu a 15. ročníku veletrhu cestovního ruchu Plzeňského kraje ITEP.

VYSTŘIHNĚTE SI POUKAZ A PŘI JEHO PŘEDLOŽENÍ NA ITEPU VÁM BUDE VYDÁNA JEDNA MINCE. POČET MINCÍ JE OMEZEN.

Kdo by ho neznal, musel by se na první pohled domnívat, že Míša Leicht je rocker. Jeho jméno je však jedním ze symbolů českého bluegrassu. Proto jeho skupina COP nemůže chybět na happeningu Kapely s příběhem, který se bude konat 25. října na plzeňském náměstí.

Díky roku 1989 jsem si splnil všechny sny

Koncert je součástí oslav událostí roku 1989. Jak se cítí, když si uvědomí, že je už pamětník? „Nic moc,“ přitaká. „Kapela COP oslavila loni čtyřicet let. To je strašně moc.“

Co se vám vybaví, když se řekne rok 1989?

Obrovská euforie, nadšení, radost, že komunisté půjdou od válu. A taky strach. Strach našich bližních, kteří se o nás báli. Já jsem se v tehdejší době angažoval docela dost. Začalo to podpisem Několika vět na Portě 1988.

Z čeho tyhle vaše postoje pramenily?

Byl jsem vychováván v duchu pravicových myšlenek. Děda postavil za první republiky na Jižním předměstí v Plzni čin-

žovní dům, který mu komunisté sebrali. Díky tomuhle původu jsem si jako dítě ledačco zažil. Zároveň jsem chtěl být, stejně jako moji spolužáci, v Pionýru a nechápal jsem, proč mi to táta zakázal. Bylo mi to líto. To bylo v roce 1968 a během srpna jsem všechno pochopil. Pak jsem začal hrát americkou hudbu a přišly další potíže, povinné přehrávky před komisemi a různé nesmyslné zakázky a klacky pod nohy. Každou chvíli nějaké vyšetřování, protože jsme jezdili v amerických autech a v květnu jsme nemohli chybět u pomníků Americké armády. Zkrátka komunisté ze mne vychovali zničeného antikomunistu.

Jak vlastně ony přehrávky vypadaly? Zkoušeli vás z not nebo hodnotili, zda nehrajete falešně?

Kdyby aspoň to! U přehrávek šlo o to, jak vypadáme a jakou hrajeme hudbu. S country kapelou jsem na ně chodil od roku 1978 – a někdy nám je dali, někdy nás vyhodili. Tuhle veskrze americkou muziku neměli rádi. I kluci z bigbítu to měli jednodušší. Ti hráli svoje vlastní skladby, občas si stříhali angažovaný text, politickou píseň a měli chvíli pokoj. Za-

tímco my jsme přetextovávali skladby amerických autorů. A to se přehrávkovým komisářům nelíbilo. Kromě toho byla u přehrávek důležitá angažovanost a společensko-politický rozhled. Na tenhle pohovor jsme posílali vždycky toho nejmírnějšího z nás, který si ráno přečetl noviny, aby věděl, který státník se s kým sešel, na čem se usneslo plénum a jak se plní plán v JZD. Ale stačilo se špatně podívat a přehrávku jsme nedostali a měli jsme na půl roku utrum.

Proč jste vlastně tu divnou americkou muziku hráli?

Líbila se mi už od dětství. Rodiče byli trampové, měli kapelu a hráli. Mě ale lákalo něco trochu ostřejšího. A tak jsem poznal americkou country a bluegrass a to mě nadchlo. Vedle toho

ovšem hraju bigbít-hardrock. Ale bluegrass je můj život.

Co v téhle muzice je, že vás to tak láká?

Těžko říct. Není to muzika, která by táhla masy. Líbí se mi, jak je nadupaná. Hlavně instrumentálně vyvedená. Má hodně z rhythm'n'blues nebo z bigbítu. Líbí se mi její divokost.

Vy jste divoký?

Blíží se mi šedesátka, takže už začínám být krotký.

Dostal jste rozum?

Spíš jsem už opotřebovaný. Nebo už vím, že život se nedá urvat silou. Lepší je nechat ho plynout.

Vratme se teď o třicet let zpět. Je začátek podzimu 1989... Co jste tehdy dělal?

V Plzni se v tom roce ještě nic moc nedělo, ale v Praze už probíhaly demonstrace a mítinky rozháněné vodními děly. Jednoho muzikanta z naší kapely tam vzali do vazby. Ale jestli jsme tehdy tušili, že se k něčemu schyluje? Tušili, ale nevěřili, že by to mělo mít nějaký dopad. Doufat jsme začali až s událostmi na západoněmecké ambasádě a ve východním Německu. Ale pořád jsme viděli sílu ozbrojených složek, které mohly kdykoli zasáhnout. A to ještě pár dnů po 17. listopadu. Všichni, muzikanti, máničky, rockeři, jsme tenkrát pracovali v domě kultury a zažili jsme tam schůze milicionářů, kteří říkali: Pusťte nás na ně, my je rozsekáme na maděru. My jsme to nahráli a pak se to pouštělo na náměstí. Tím jsme riskovali neskutečně moc. Zdaleka ne jen vyhazov z práce, nejspíš kriminál.

Co jste dělal přímo v těch exponovaných listopadových dnech?

V začátcích jsme s celou partou z kulturáku zajišťovali

ozvučení a improvizované pódiium na náměstí, vozili jsme to každý den na dvoukolácích z toho bolševického baráku. Já chodil po divadlech, hrál jsem na mítincích. Sám, bez kapely. Všechny kapely tehdy vstoupily do stávky. Prostě jsme dělali, co bylo třeba. A hlavně jsem čekal, co se bude dít.

Měl jste strach?

Ani ne. Ale moji rodiče se o mne báli. Když jsem podepsal Několik vět, za dva dny mě hlásili na Hlasu Ameriky. A moje jméno figurovalo i pod řadou dalších věcí, které jsem podepsal, proto měli rodiče strach. Ale nikdo z nás to tehdy tak nebral. Říkali jsme si teď, nebo nikdy. Zní to frázovitě, ale opravdu to tak bylo.

Jaké sny se vám podařilo díky roku 1989 splnit?

Všechny! Za socialismu si kluk mohl splnit jen takové ty přízemní sny, jako že bude mít holku hezčí než ostatní. S ní se po vojně ožení, budou mít dítě, novomanželskou půjčku a byt na úpravu. Je to ve zkratce, ale realita té doby. Po roce 1989 jsem začal jezdit po světě, naučil jsem se, jak se chovat v cizích zemích. Naplnily se i moje motorkářské sny. Byl jsem jako slepice z Xaverova, kterou najednou vypustili z klece: objevuje žížaly, trávu, motýly...

...anebo chcípne, protože se o ni nikdo nepostará a ona sama to neumí.

To záleželo na každém z nás, jak se k tomu postavíme. Známe spoustu lidí, které nabytá svoboda doslova stála.

Kde všude po světě jste tedy v posledních třiceti letech hráli?

Po Evropě prakticky všude. Dokonce i v Rusku jsme hráli.

Bylo někde opravdu zvláštní publikum?

V tom Rusku.

Jak to?

Dostali jsme se tam docela zvláštní shodou okolností. Jeden náš fanoušek tam měl nějaké pracovní povinnosti a chtěl, abychom tam přijeli hrát. Nejdřív jsme to brali jako vtip, ale v roce 2004 jsme tam opravdu vyjeli. Na festival akustické hudby v Archangelsku. A po tom jsme se stali součástí oslav velkého rozšíření Evropské unie, které probíhaly na Rudém náměstí.

Takže jste hráli s Leninem v zádech...

Vlastně ano. Chrám Vasila Blaženého za námi, naproti Kreml.

Byli jsme zástupci České republiky a hráli jsme americkou muziku. Kromě nás tam hrál ještě třeba Michael Jackson nebo Paul McCartney.

Od té doby jste v Rusku už nehráli?

Ne. Jednou to stačilo, ani po světě už tolik nejezdíme. Vlastně jsme radikálně omezili i hraní po Česku.

Ani na podzim nebudete moc hrát?

Vlastně kromě koncertu na plzeňském náměstí ani ne. Užívám si muzikantského předdůchodu, odstěhovali jsme se z dědova činžáku za Plzeň a já jsem nesmírně šťastný.

Rozhovor připravila
Markéta Čekanová

KONCERT K 30. VÝROČÍ SAMETOVÉ REVOLUCE

KAPELY
S PŘÍBĚHEM

MÍŠA LEICHT
& COP bluegrass music

JIŘÍ DĚDEČEK

SPIRITUÁL KVINTET

25. 10. 2019 od 18:00 hodin
NÁMĚSTÍ REPUBLIKY, PLZEŇ

VSTUP ZDARMA

30 let od listopadu 1989

PLZEŇSKÝ KRAJ

Startuje nový ročník technických soutěží

I v tomto školním roce se žáci od 1. stupně základních škol až po střední školy mohou těšit na tradiční soutěže vyhlašované na podporu zájmu o technické vzdělávání.

TECHNICKÁ OLYMPIÁDA

Technická olympiáda Plzeňského kraje je určena žákům a žákyním středních škol Plzeňského kraje. Jedná se o soutěž školních týmů v řešení tematických okruhů a technických problémů stanovených Západočeskou univerzitou v Plzni. Konzultace jsou povoleny pouze s pedagogickými pracovníky dané školy a univerzity. Přihlášky do soutěže se podávají do 30. září 2019 odboru školství, mládeže a sportu KÚ PK.

TECHNIKA MÁ ZLATÉ DNO

Soutěž Technika má zlaté dno je určena žákům a žákyním středních a základních škol Plzeňského kraje s cílem podpořit zájem mladých lidí o studium technických oborů. Úkolem bude mechanicky sestavit

jednoduchý pracovní stroj na elektrický pohon a s elektronickou regulací ze stavebnic Merkur a Boffin. Týmy tvoří dva žáci střední školy a dva žáci partnerské základní školy (podmínkou je jedna dívka ze ZŠ). Termín podání přihlášek je do 30. září 2019.

ŘEMESLO MÁ ZLATÉ DNO

Vyhlášen je také již 11. ročník rukodělné soutěže Řemeslo má zlaté dno. Odborná porota bude vybírat z vlastnoručně vyrobených předmětů určených jako suvenýry, hračky, nástroje a pomůcky, hlavolamy atd. Soutěž probíhá ve třech kategoriích – první stupeň ZŠ, druhý stupeň ZŠ a 1.–2. ročník SŠ. Nově i pro účastníky zájmového a neformálního vzdělávání v domech dětí a mlá-

deže, středisku volného času a Techmania Science Center o.p.s. ve třech věkových kategoriích.

ZÁJMOVÉ KROUŽKY

Žáci 6.–9. ročníků základních škol se také budou moci účastnit zájmových kroužků, které pro ně pořádají střední odborné školy v rámci programu Motivace pro technické vzdělávání mládeže Plzeňského kraje 2019. Vyzkouší si tak například elektrotechnické činnosti nebo zpracování kovových materiálů a dřeva. Čekají na ně kvalitně vybavené dílny a vysoká úroveň používaných materiálů, které pomáhá zajistit Nadační fond Podpora technického vzdělávání v Plzeňském kraji. Do fondu přispívají i významné firmy v regionu.

Sportovní talent AIS

V této rubrice představujeme talentované jedince, kteří reprezentují Plzeňský kraj.

Jakub a Michal Forejtovi (19 let) jsou členy atletického oddílu AK Škoda Plzeň. Jsou vrhači, jejich hlavní disciplínou je hod diskem. Oba jsou absolventy SPŠ strojnické a SOŠ profesora Švejcara v Plzni.

Úspěchy do roku 2018:

- Jakub – vícenásobný mistr ČR a 6. místo MS juniorů v disku
- Michal – mnohonásobný mistr ČR, 9. místo na MEJ

Úspěchy v roce 2019:

- Jakub – 3. místo na Mistrovství Evropy juniorů v hodu diskem
- Michal – stříbrná medaile na Mistrovství Evropy juniorů v hodu diskem

Sourozenci jsou dlouhodobými reprezentanty ČR. Patří mezi sportovce, které podpořil Plzeňský kraj prostřednictvím Akademie individuálních sportů Plzeňského kraje. Akademie pečuje o talentované sportovce reprezentující Plzeňský kraj na mezinárodní úrovni.

Letecko-parašutistický tábor TICHÁ KŘÍDLA 2019

Dům dětí a mládeže Kamarád Třemošná uspořádal o prázdninách další ročník letecko-parašutistického tábora pro děti s názvem Tichá křídla 2019. Je to jediný pobytový dětský tábor v České republice, který má táborovou základnu přímo na letišti s plným letovým provozem. Děti na táboře samy pilotují pod dohledem instruktorů motorová letadla. Pro letošní léto byly pro děti přípraveny vzdušné výsadky pomocí transportních kluzáků.

„Na táborech vyžadujeme od dětí disciplínu, na kterou možná nejsou tak úplně zvyklé,“ říká Stanislav Kutheil, jeden z organizátorů. „Na táboře se velí, jsou zakázány mobilní telefony, panuje zde kázeň, kdo ji poruší, dělá kliky, kdo to včas nepochopí, jede domů. Jezdíme v opravdových Pandurech a létáme se skutečnými letadly, slaňujeme z výškových budov, cvičíme MUSADO, potápíme se s dýchacími přístroji, a když už po sobě při taktických hrách střílíme, tak

to nejsou plastové kuličky, ale paintballové náboje. Všechny děti si musí odřídit svůj povinný let letadlem, před tím ale studují teorii a létají na simulátorech. Teprve pak pod dohledem instruktorů pilotují skutečná motorová letadla.“ Veškerá činnost na leteckém táboře je bodována. Kdo z dětí nasbírá nejvíce bodů, získává hlavní cenu v celotáborové hře. Letošní vítězové se proletěli historickými letouny z předválečného a válečného období 1935-1945.

Univerzita třetího věku ZČU

Stejně jako Západočeská univerzita v Plzni zahájí 23. září výuku i její Univerzita třetího věku. Vzdělávání seniorů a lidí ve třetím stupni invalidního důchodu má 27letou tradici a neusíná.

„Nové studijní obory připravujeme každý rok, vycházíme také z dotazníků pro naše studenty. Na přání letos zavedeme například Tajemství hmyzí říše,“ říká vedoucí univerzity a prezidentka Asociace univerzit třetího věku Magdalena Edlová.

Univerzita třetího věku ZČU sídlí v Plzni, Klatovech, Tachově, Stříbře, Zbirohu, Spáleném Poříčí, Rokycanech, Dobřanech, Plasích, Horažďovicích, Chebu, Aši, Sokolově, Karlových Varech a Mariánských Lázních.

V uplynulém akademickém roce navštěvovalo Univerzitu třetího věku 2395 posluchačů. Letošní zápisy se konaly na začátku září, ale zájemci o studium se mohou stále informovat na mailu u3v@rek.zcu.cz.

Nová hala odborného výcviku pro žáky stavebních oborů

Od začátku tohoto školního roku slouží žákům Středního odborného učiliště stavebního v Plzni nově vybudovaná hala pro výuku odborného výcviku s moderně vybavenými pracovišti - ruční a strojní truhlářskou dílnou, dílnou instalatérskou a pracovištěm malířským a lakýrnickým. Ob-

jekt je součástí areálu školy v Borské ulici.

Hala byla vybudována v rámci výzvy Integrovaného regionálního operačního programu nákladem takřka 50 milionů korun. Její kapacita je 105 míst a v současné době je největším a nejmodernějším zařízením svého druhu v Plzeňském kraji.

Domažlická nemocnice získala prestižní certifikát kvality

Několik měsíců příprav, plné nasazení personálu a precizní realizace. To vše musela Domažlická nemocnice zvládnout, aby získala prestižní ocenění, které ji staví na úroveň špičkových evropských zařízení.

Systém řízení kvality procesů dle normy ISO 9001:2015 je hodnotnou a mezinárodně ceněnou známkou kvality a označuje nemocnici, která efektivně a inovativně řídí všechny procesy poskytované zdravotní péče, bezpečnosti a kvality služeb. Domažlická nemocnice tuto mezinárodní známku kvality obdržela 22. srpna letošního roku. „Certifikaci jsme získali nejen na lůžkovou a ambulantní péči, ale i pro urgentní péči a pohotovost, komplement, lékárnu a zdravotnickou dopravní službu. Předcházel tomu velmi obsáhlý osmiměsíční audit celé nemocnice, který byl velmi náročný zejména pro zaměstnance,“ řekl Petr Hubáček, předseda představenstva Domažlické nemocnice. „Cílem tohoto rozsáhlého auditu bylo ověření procesů v nemocnici, zda nastavené procesy odpovídají praxi. Domažlická nemocnice dokázala, že poskytuje vysokou kvalitu služeb a je v tuto chvíli jedinou nemocnicí v České republice, která získala mezinárodní certifikát od naší německé akreditační komise,“ uvedla Karolina Sládečková ze společnosti TÜV SÜD, která certifikát nemocnici udělila.

Auditorská společnost TÜV SÜD z Německa je předním poskytovatelem špičkových řešení v oblasti kvality. Na

trhu funguje již 150 let, a má proto důvěryhodné znalosti v různých oblastech. Certifikát s logem TÜV SÜD je zároveň významným klíčem, pokud by nemocnice v důsledku své geografické polohy nabízela vybrané služby pacientům či klientům v Bavorsku. I to bylo důvodem, proč se Domažlická nemocnice rozhodla o certifikát požádat. Blízkost k hranicím s Bavorskem dává možnost více se orientovat na zahraniční klientelu. Většina zdravotnických zařízení v Německu má zahraniční certifikát a němečtí pacienti to pokládají za značku vyšší kvality.

Domažlická nemocnice se získáním tohoto ocenění stává konkurenceschopnou v rámci evropského zdravotnictví. Pro pacienty je to signál, že zde budou ošetřeni zkušenými profesionály. Nároky na kvalitu poskytovaných zdravotnických služeb v rámci celé Evropy totiž neustále rostou. „Získání mezinárodního certifikátu kvality jasně dokazuje, že i menší krajské nemocnice mohou poskytovat tu nejvyšší zdravotní péči a mohou provádět výkony stejně dobře jako velké nemocnice,“ uvedl předseda představenstva Nemocnic Plzeňského kraje a.s. Marek Kýhos. Také další nemocnice sdružené pod holdingem Nemocnice Plzeňského kraje a.s. budou usilovat o získání této značky kvality.

Projekt fúze nemocnic Plzeňského kraje se odkládá

Zastupitelstvo Plzeňského kraje mělo projednat na svém posledním zasedání návrh na fúzi krajských nemocnic, ke které mělo dojít sloučením Klatovské, Domažlické a Stodské nemocnice do jednoho subjektu, kdy nástupnickou společností měla být společnost Klatovská nemocnice. V další fázi k nim měly přibýt nemocnice v Rokycanech, v Horažďovicích a Svatá Anna v Plané. Jednání o tomto bodu se nakonec neuskutečnilo, protože byl z programu jednání zastupitelstva stažen.

Přestože s fúzí už předtím souhlasila Rada Plzeňského kraje a doporučila ji ke schválení zastupitelstvu. „Od začátku jsme věděli, že pro takovýto projekt musíme získat širokou podporu napříč všemi politickými stranami,“ řekla radní pro oblast zdravotnictví Milena Stárková. „Ale s fúzí se nakonec rozhodl nesouhlasit jeden z našich koaličních partnerů a z jednání politických klubů vyplynulo, že rozdílné názory jsou i u některých opozičních zastupitelů.“ S fúzí by souhlasil i Richard

Pikner, který problematiku krajského zdravotnictví dobře zná zevnitř, protože kromě zastupitelské funkce je i primářem Odboru klinických laboratoří a kostního metabolismu Klatovské nemocnice: „Fúze by dávala šanci zachovat stávající rozsah zdravotní péče a vylepšila by podmínky pro zdravotnický personál i vybavení nemocnic. Stručně řečeno větší celek má větší perspektivu rozvoje.“ Milena Stárková se domnívá, že projekt fúze krajských nemocnic se nakonec dostal z odbor-

né do politické roviny. „V tomto volebním období se už asi fúze krajských nemocnic na jednání zastupitelstva nedostane. Jsem ale zvědavá, jak se problematika zdravotnictví objeví ve volebních programech různých stran v příštím roce. Sama za sebe si myslím, že se jedná o promarněnou šanci, protože v nemocnicích už byly připravené týmy, které na fúzi pracovaly.“ Krajské nemocnice tedy budou nadále pokračovat na bázi holdingu, který jim zajišťuje samostatnou působnost.

Dvakrát stoleté narozeniny

Stoleté narozeniny se neslaví tak často. V krajských sociálních zařízeních se slavilo během léta hned dvakrát. Velké životní jubileum oslavil klient Domova klidného stáří Žinkovy pan Václav Šimek. K jeho stým narozeninám mu 3. července 2019 přišli poblahopřát nejen členové rodiny, ale také zástupci domova, městyse Žinkovy a zástupci KÚPK. V Domu seniorů Kdyně oslavila sté narozeniny paní Alžběta Polanecká. V den jejích narozenin 26. srpna jí pak popřáli zaměstnanci Domova v čele s ředitelkou. Ani zde nescházeli zástupci Plzeňského kraje.

Krajští záchranáři zkouší moderní nanotechnologie

Krajští záchranáři vyzkoušeli na dvou sanitních vozech nástřik polymerní látkou na bázi nanotechnologií. U jednoho z vozů byl zkušebně ošetřen interiér, u druhého exteriér. Povrch ošetřený nano ochrannou pokrývá ultra tenká separační vrstva, která dlouhodobě odpuzuje vodu, nečistoty, olej i jiné kapaliny, přičemž ho neuzavírá a umožňuje mu „dýchat“. „Je to těžko představitelná technologie, protože se jedná o vrstvu v řádu jedné tisícinny tloušťky lidského vlasu,“ specifikoval nástřik ředitel ZZS PK Pavel Hrdlička. „Voda, řasy, mech a další nečistoty neproniknou do hlubších struktur materiálu, čímž se výrazně sníží náklady a pracnost při následné běžné údržbě a několikanásobně se zvýší životnost daného povrchu.“ Nástřik vydrží cca jeden rok v závislosti na způsobu používání. Všechny po-

užívané látky jsou zdravotně nezávadné, biologicky odbouratelné a šetrné k životnímu prostředí. Hlavními přínosy jsou viditelné zpevnění ošetřeného povrchu, nepřilnavost nečistot, UV ochrana, antibakteriální ochrana, velmi snadná údržba, čištění a úklid za použití minimálního množství čisticích prostředků. „Pro nás jako záchranáře je nejdůležitější, že se tak snižuje riziko přenosu nakažlivých chorob. Nano technologiím patří budoucnost, takže vítáme, že je můžeme i v našem oboru vyzkoušet,“ doplnil Pavel Hrdlička. Aplikace byly testované ve Státním zdravotním ústavu ČR, který prokázal úbytek bakterií o 98 % po uplynutí 24 hodin, a to i u velmi nakažlivých nemocí. Pokud se krajským zdravotnickým záchranářům moderní nanotechnologický nástřik osvědčí, budou jej aplikovat na další sanitní vozy.

Ivana BARTOŠOVÁ
(KPPK)

náměstkyně hejtmána pro oblast školství
a cestovního ruchu

Šárka CHVALOVÁ
(STAROSTOVÉ A PATRIOTI)

zastupitelka Plzeňského kraje

Ilona JEHLIČKOVÁ
(TOP 09)

členka Výboru pro výchovu,
vzdělávání a zaměstnanost
Zastupitelstva Plzeňského kraje

Vladimír KROC
(ANO)

zastupitel Plzeňského kraje

Podle posledních průzkumů schází v celé České republice kolem 6 000 učitelů. Jak je na tom Plzeňský kraj v oblasti středního školství?

BARTOŠOVÁ: Situace v Plzeňském kraji není dobrá. V loňském roce jsme si nechali udělat analýzu stavu učitelů na středních školách z hlediska jejich věkového průměru a počtu. Letos jsme pokračovali analýzou v základním školství. Vyšlo nám z toho, bohužel, že počet učitelů ve starším, tedy předdůchodovém a někde i důchodovém věku, se velmi zvýšil a ohrožuje už některé obory, například matematiku a fyziku. Na středních školách nás nejvíce trápí odborný výcvik, kde je věkový průměr učitelů dokonce nad šedesát let. Mladších učitelů je nedostatek, protože sociální status učitelů je nízký. Je to dáno především nedostatečným finančním ohodnocením a byrokratickou zátěží.

JEHLIČKOVÁ: Nedostatek učitelů na základních školách, a netýká se to jen matematiky a fyziky, částečně nahrazují vychovatelé, ale na středních školách je to horší. V květnu byla přijata novela zákona o pedagogických pracovnících, která umožňuje vstoupit do pedagogického procesu i lidem, kteří nemají pedagogické vzdělání. Mají tříletou lhůtu na

to, aby si doplnili pedagogické minimum. Samozřejmě to není samospasitelné. Míč je na straně ministerstva školství a parlamentu, který, jak víme, zrušil svoje původní rozhodnutí o navyšování platů učitelů.

ŠTEKL: Podle mě hrozí situace katastrofou. Pokud to půjde takhle dál, za 4-5 let nám odejde do starobního důchodu 20-30 % učitelů. Co se týká finančního ohodnocení učitelů, myslím si, že slibované navýšení platů na 130 % průměrného výdělku je spíš chiméra. Vláda slíbila, že ke zvýšení by mělo dojít za dva roky, ale to při současném růstu mezd není reálné. Nedisovme se, učitelé nejsou, když jsme na každém rohu masírování inzeráty typu „Hledáme skladníka, nástupní plat až 32 000 korun“. Nástupní plat učitele je přítom i po mírném zvýšení 28 000 korun.

TRYLČOVÁ: Já si myslím, že v kraji by mohlo pomoci, kdyby plzeňská pedagogická fakulta měla akreditaci na výuku více oborů pro střední školy. A bavme se s univerzitou o tom, že pedagogické minimum pro odborníky by mohlo být pro zájemce o učitelství součástí studia i technických oborů. Třeba ho po absolutoriu využijí, třeba ne, ale v případě, že by se rozhodli učit, nemuseli by minimální pedagogické vzdělání dohánět.

CHVALOVÁ: Já bych jako dlouholetá učitelka přidala ještě jeden podnět. Motivaci absolventů nastoupit na dráhu učitele můžeme zvýšit kromě finančních podmínek i jinak. Například zvýšením počtu nepedagogických pracovníků – asistentů pedagogů, školních psychologů apod. Nepříjemné situace nesouvisející přímo s výukou, které na školách nastávají, pak může řešit jiná kompetentní osoba než učitel.

KROC: Já si dokážu představit, že do pedagogického procesu přijde odborník, ale řekl bych, že to bude zajímat spíše lidi staršího věku, kteří už jsou třeba trochu unaveni z komerční sféry. Nedokážu si představit, že úspěšný manažer, jazykově vzdělaný, se najednou utrhne a půjde učit. Zásadní problém je podle mě na úrovni pedagogické fakulty i s ohledem na to, že vznikají školy jinde – v Českých Budějovicích, v Karlových Varech. Ta myšlenka už tady zazněla – je třeba daleko více komunikovat na úrovni kraj-fakulta.

ŠOBR: Obecně se dá říci, že v kraji máme velké regionální rozdíly. Málokdo se chce vracet na venkov, největší zájem je o umístění v Plzni a blízkém okolí. Nejhorší situace je v okrese Tachov. Jak z hlediska věku učitelů, tak z hlediska aprobací. Tam nás čeká velká

práce s motivací. Druhá věc jsou odborníci z praxe. Skutečně jsou firmy, které mají zájem odborníky do školství dodat. V praxi by to vypadalo tak, že by zůstávali ve své profesi, a do školy nebo na učiliště by docházeli v určené době. Museli by si to samozřejmě vyzkoušet, nikdo nedokáže dopředu odhadnout, jak by zvládli samotnou výuku. Někdo může být vynikající odborník, ale nedokáže svoje zkušenosti předat. A pak by se muselo vyřešit finanční dojednání za dobu, kdy je tento odborník mimo firmu.

BARTOŠOVÁ: Ráda bych doplnila, že s představiteli pedagogické fakulty, dalších vysokých škol a kompetentních institucí se setkáváme často. Každý měsíc máme pracovní setkání a snažíme se řešit aktuální věci.

Učitele trápí podle výzkumů neúměrná byrokratická zátěž. Jaké jsou vaše zkušenosti z krajských škol?

CHVALOVÁ: Já bych řekla, že byrokratická zátěž trápí hlavně ředitele škol. Ta je neoddiskutovatelně vyšší než byrokratické zatížení učitelů. Vracím se k tomu, co už jsem říkala, pomohl by větší počet nepedagogických pracovníků na školách, jako například v Německu, kde s administrativou

Jaroslav ŠOBR
(ČSSD)
zastupitel Plzeňského kraje

Václav ŠTEKL
(KSČM)
zastupitel Plzeňského kraje

Radka TRYLČOVÁ
(ODS)
členka Rady Plzeňského kraje
pro oblast životního prostředí
a zemědělství

pomáhají asistenti. Možná nám trochu problémů přinesl GDPR, ale nevidím to pro kantory tak dramaticky.

JEHLIČKOVÁ: Já to naopak pro kantory vidím dramaticky. A to na základních školách v oblasti integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Dnes to není jedno dítě, ve třídě je jich třeba pět a více. Učitel musí vytvářet plán pedagogické podpory, což je výkaznictví naprosto neúnosné. Souhlasím s tím, že ředitel toho má nad hlavu, ale učitel má na bedrech taky pořádný kříž.

TRYLČOVÁ: Myslím si, že se nám posunulo pedagogické vzdělávání do vyplňování projektů, kdy jde o to, jak lépe vybavit školu a zlepšit zázemí škol. Proto nezbyvá učitelům a ředitelům dostatek času na vzdělávání a výchovu dětí.

BARTOŠOVÁ: Krajská samospráva určitě nezatěžuje učitele nadměrnou byrokracií, zatěžuje je státní byrokracie nevhodnými zásahy. Je ale pravda, že zatěžujeme ředitele středních škol projekty z fondů Evropské unie. Chceme čerpat fondy na opravy škol, na materiální zabezpečení, počítačovou techniku apod. Dále chceme na ředi-

telích, aby nám vyplňovali dotazníky a dodávali určitá data, abychom mohli dělat analýzy. Jako zřizovatel chceme krajské školství někam posouvat, a k tomu potřebujeme informace, které by se ale samozřejmě neměly dublovat.

ŠOBR: Navážu na paní náměstkyni. My jsme asi jako první kraj měli nedávno takové neformální setkání s pracovníky ministerstva školství z oddělení rozvoje a inovace ve vzdělávání. Byli překvapeni tím, že už máme zpracovávánu spoustu analýz a údajů, a oni přitom požadují po školách to samé. Čili jde o to, abychom tyto údaje vzájemně sdíleli a nechtěli po ředitelích a učitelích další a další položky. Myslím, že komunikace se posouvá i v této oblasti.

Je současná síť středních škol a učilišť v Plzeňském kraji efektivní? Podle zveřejněných čísel je zájem o některé učební obory velmi malý.

JEHLIČKOVÁ: Já si myslím, že současný počet škol a jejich rozvrstvení v kraji je efektivní. I díky optimalizaci, která proběhla v roce 2010. To, že některé učňovské obory jsou málo naplňované, je podle mě především záležitost rodičů, kteří

upřednostňují maturitní obory. Pro krajskou samosprávu vidím úkol v tom, aby vzbudila u žáků na základních školách větší zájem o zdánlivě neatraktivní obory, které jsou ale velmi potřebné.

KROC: Zájem či nezájem o určité obory je průnikem několika faktorů. Především by ale mělo jít o to, aby měli studenti nebo učni jistotu, že se uplatní v praxi. Tady vidím rezervu v komunikaci s podnikatelskou sférou, která má přehled o tom, která řemesla schází na trhu práce.

ŠOBR: Momentálně jsou na tom nejhůře stavební obory. Mimochodem na středním odborném učilišti stavebním v Plzni se otevřela se začátkem školního roku nová moderně vybavená hala, od které si slibujeme, že zájem rodičů a žáků ze základních škol povzbudí. Na tomhle učilišti probíhají i výměnné pobyty, což je další důležitá součást výuky. Obecně si myslím, že bychom měli zachovat pestrost nabídky i přesto, že momentálně není o určitý obor velký zájem. Demografický vývoj ukazuje, že počet žáků vycházejících ze základních škol se bude zvyšovat, tudíž se zvýší i poptávka. A nám by se mohlo stát, že

obor, který bychom eventuálně zrušili, bude za pár let potřeba. Jenže my už pro něj nebudeme mít učitele ani zázemí.

Dalším aktuálním tématem současného školství je celoživotní vzdělávání učitelů. Dokážete si představit, že by učitelé měli nárok, dejme tomu na půl roku, kdy by se místo výuky věnovali samostudiu, vzdělávacím kurzům apod?

BARTOŠOVÁ: Tak především celoživotní vzdělávání učitelů je zákonnou povinností. K tomu existuje celá řada možností včetně samostudia, kurzů, seminářů a krátkodobých stáží. Ale i vzhledem k tomu, o čem dnes hovoříme, tedy nedostatku učitelů, není reálné, aby ředitel uvolnil někoho na delší dobu.

JEHLIČKOVÁ: Kdyby ředitel za stávající situace uvolnil dva tři učitele na půl roku kvůli samostatnému vzdělávání, tak tu školu může zavřít.

CHVALOVÁ: Já doufám, že to půjde. Je to trend, který se prosazuje a pro pedagogický proces je nezbytný. Jenže si budeme muset počkat.

ŠOBR: Určitě se všichni shodneme, že v budoucnosti bychom něco takového přivítali. Prozatím si musíme vystačit s tím, co je, a to jsou často velmi kvalitní programy. Mám vlastní zkušenost, že jsem kromě seminářů souvisejících s mou odborností navštívil i jiné, které zdánlivě s mým oborem nesouvisely. Třeba seminář čtenářské gramotnosti. A odnesl jsem si řadu poznatků a znalostí, které jsem využil při výuce matematiky a fyziky. Takže je dobré, když se učitelé neuzavírají jen do své odbornosti, ale vstřebávají i jiné zkušenosti.

Diskuzi vedl
Miroslav Anton

Změny IDP od 1. ledna 2020

K 1. lednu 2020 dojde k úpravám čtyř zón IDP v Plzeňském kraji. Zóna 047 „Kařez“ bude sloučena se zónou 048 „Zbiroh“. Cestující jedoucí ze Zbiroha do Plzně či Rokycan ušetří 340 Kč měsíčně, stejnou částku ušetří i lidé jedoucí mezi Kařezem a Zbirohem.

Nižší cenu pocítí i cestující mezi Horažďovicemi a Su-

šicí. Rabí a Žichovice budou zařazeny do zóny 054 „Sušice“. I jim se tedy zlevní cesta do Sušice či Horažďovic také o 340 Kč měsíčně. Do zóny 054 budou zařazeny i Čímice, Čepice a Vlkonice, naopak Hradešice a Černíč budou v zóně 052 „Horažďovice“. V případě pořízení akčního předplatného vyjde cesta Horažďovice – Su-

šice měsíčně na 560 Kč (platí pro jízdu s ČSAD autobusy Plzeň a vlaky ČD).

Významnou změnou je i zmenšení zóny 142 „Přimda“ o oblast Kostelecka a Kladrubska. Obce Telice, Zhoř, Ostrov u Stříbra, Kostelec, Nedražice, Krtín, Zálezly a Skapce budou k 1. lednu přeřazeny do zóny 102 „Heřmanova Huť“.

Naopak zóna 056 „Srní“ bude rozdělena a vznikne nová zóna „093“ Prášily. Ta bude zahrnovat především obec Prášily.

Organizace POVED doporučuje cestujícím, kterým se tak změní zóna IDP, aby si koupili předplatné pouze do 31. 12. 2019 a od 1. 1. 2020 si nahráli předplatné dle nových zón.

Zpoplatnění silnic I. třídy přinese kraji problémy

Od začátku nového roku začne na téměř 900 kilometrech silnicích I. třídy platit rozhodnutí vlády o jejich zpoplatnění pro nákladovou dopravu. A to i přesto, že původně ministerstvo dopravy slibovalo, že mýtné zavede jako nulové, když to budou krajské samosprávy požadovat a bude s krajskými samosprávami jednat o jiném řešení. Dojde tak k situaci, ze které mají dlouhodobě obavy především starostové obcí, kterými prochází nezpoplatněné silnice I. tříd a také silnice II. a III. tříd. S vysokou pravděpodobností se dá totiž předpokládat, že řidiči kamionů budou zpoplatněné úseky objíždět, a dojde tak k neúměrnému nárůstu nákladové dopravy v jejich obcích.

V Plzeňském kraji se jedná o zpoplatnění silnic I. třídy Plzeň-České Budějovice a Plzeň-Domažlice. „Máme obavy, že řidiči kamionů budou objíždět zpoplatněné úseky především po silnici I. třídy z Plzně směrem na Klatovy, případně po spojovací silnici Horažďovice-Klatovy-Domažlice,“ řekl náměstek hejtmána pro oblast dopravy Pavel Čížek. „A také po silnici II. třídy k hraničnímu přechodu Všeruby. Myslíme si, že těch objížděných tras bude víc a na nárůst nákladové dopravy doplatí i menší obce.“ Plzeňský kraj proto vydal prohlášení, ve kterém se obrací na vládu, aby především zavedla mýtno i na silnicích I. třídy 27 – Plzeň – Klatovy a 22 – Horažďovice – Domažlice. Současně kraj pra-

kuje na zákonodárné iniciativě, která by po uzákonění zakázala tranzitním kamionům jízdu po silnicích II. a III. třídy, které nejsou na trvalejší nákladovou dopravu projektované. Inspirací by mohlo být například Slovensko,

kde už zákaz tranzitní nákladové dopravy na silnicích nižších tříd platí. Palubní jednotky kamionů dokonce zaznamenávají prohřešky řidičů a automaticky posílají dopravcům pokuty. K zavedení eventuálních změn

v Česku ale může podle odhadů dojít nejdříve za dva roky, protože vláda minimálně rok žádné změny chystat nebude. Problém s „nenulovým mýtným“ na silnicích I. třídy je společným problémem všech krajských samospráv, a proto se jím bude zabývat i Asociace krajů ČR. Jako částečnou kompenzaci se pokusí prosadit změnu ve stávajícím systému dotací na opravy silnic II. a III. třídy. Stávající forma poskytování příspěvku, kdy kraje každoročně nemají jistotu, zda obdrží příspěvek a v jaké výši, poté informaci obdrží v dubnu a smlouvy o poskytnutí se podepisují v průběhu stavební sezóny, není systémová a je s ohledem na požadavek přípravy stavebních akcí nevyhovující.

Soutěžíme s měsíčníkem

Soutěžní otázka v tomto čísle zní:
**Jakou divadelní hrou se Bára
 v roli české političky dostala
 do povědomí veřejnosti?**

Odpovědi zasílejte do **30. 9. 2019** pod
 heslem „**Barbora Poláková**“ na adresu:
 Krajský úřad Plzeňského kraje,
 Odbor kancelář hejtmana,
 Škroupova 18, 306 13, Plzeň
 nebo na: redakce@plzensky-kraj.cz

Soutěžíme o 2x 2 vstupenky.

Podmínky soutěže naleznete na
www.plzensky-kraj.cz.

Správná odpověď z minulého čísla:
Při příležitosti 60. narozenin
Karla Gotta.

Výherci z minulého čísla:
Ivana Hrdličková
Ladislav Hlavsa
Nikola Kybicová

**MĚŠŤANSKÁ
BESEDA**

Barbora Poláková

20.10.
TOUR 2019

"Paní kolegyně, já myslím, že tu 6.A zvládneme..."

Veletrh cestovního ruchu Plzeňského kraje

19–21/09/2019

Haly TJ Lokomotiva Plzeň

Čt–Pá: 10.00–18.00 / So: 10.00–17.00

Kompletní turistické informace / Cestovatelské přednášky /
Interaktivní zábava / Ochutnávky tradiční gastronomie

Vstup zdarma